

DE PRACHT & KRACHT VAN DE HEROPENDE GRACHT!

Turfmarkt en Nieuwe Kerk 1900 (bron Wikipedia)

In de vorige *Ons Den Haag* heeft u een artikel kunnen lezen van de werkgroep *Stadsbeeld en Stadsgroen*, waarin een plan wordt beschreven om een aantal grachten weer open te graven. Een mooi en nuttig plan, waar wij nog wel wat overwegingen en ideeën aan willen toevoegen.

Er is een groot aantal redenen om de Haagse grachten weer open te graven. Redenen die bovendien met de dag aan prioriteit winnen, zoals het compenseren van hittestress en het tegengaan van versterking, opdat het regenwater weer terug de bodem in kan. Ook een vlottere afvoer van het boezemwater naar het gemeaal Houtrust is van belang voor een betere waterhuishouding in en om de stad. Naast deze nuttige overwegingen en

het anticiperen op de gevolgen van de klimaatverandering is er nóg een handvol redenen om de grachten in de binnenstad open te graven: de adembenemende schilderachtige schoonheid van open water zoals wij kunnen zien aan het Smidswater, de Bierkades en de Toussaintkade.

Een duik in de beeldbank van Den Haag dompelt je onder in een stad, waarin we maar al te graag weer zouden willen rondsletteren; de havenbuurten van de Zwarteweg en de Oranjevuitensingel, de Turfmarkt en de Schedeldoekshaven, de Paviljoensgracht en langs de Veerkaden en de Fluwelen Burgwal. Het is verbijsterend om te zien wat in honderd jaar tijd is gesloopt, gedempt, opgebouwd en daarna nog een keer gesloopt. Wie vandaag de dag wandelt over het Spui tussen Schedeldoeks-

haven en Bierkade herkent de eenvoudige grachtbebouwing ter weerszijden van een enorme brede strook asfalt en steen. In het midden is de gracht vervangen door een met ondoordringbare hekken afgezoomde strook verharde weg waar af en toe een tram voorbij rijdt. Veel te veel ruimte voorgoed vergeven aan het openbaar vervoer. Een stad, die er ooit voor koos om grachten te dempen en al het openbaar vervoer door de historische binnenstad te trekken, ziet zich nu genoodzaakt om die grachten weer open te graven voor een gezond leefklimaat. Nut en noodzaak van een goed waterverband dwingt het openbaar vervoer ondergronds te gaan. Met medewerking van het architectenbureau MVRDV is eind 2019 het projectboek 'Visie Haagse Grachten-

‘De Doubletstraat kan een mooie woonstraat worden. Die ligt vlakbij de Paviljoensgracht. Die zouden we misschien wel weer open kunnen graven, zodat er weer water doorheen stroomt.’ Boudewijn Revis, 21-1-2018

Paviljoensgracht (foto collectie Haags Gemeentearchief), bron citaat: Omroep West

gordel’ aangeboden aan wethouder Boudewijn Revis, waarin de ideeën zijn verwerkt van wijkorganisatie ‘Het Oude Centrum’ en buurtplatform ‘Oude Centrum’. Daarin wordt een ambitieuze mix van het opengraven van de grachten met wat Eftelingachtige effecten bepleit, zoals een ‘surfgracht’, een ‘Hema worstgracht’ en zelfs een ‘getekende gracht’ als trompe l’oeil. U heeft hier in het vorige nummer over kunnen lezen.

De werkgroep Levende Historie zou graag zien dat het gemeentebestuur zich bij de uitwerking van de plannen terdege laat informeren door een historisch onderzoeksbureau zodat uiteindelijk een goed waterverband, vaarwegen en authentieke schoonheid hand in hand gaan. En ja, dat zal een

flinke duit gaan kosten, omdat het openbaar vervoer nu eenmaal niet gemist kan worden. Daarmee wordt echter aan Den Haag enorm veel schoonheid én leefbaarheid teruggegeven met veel mooie openbare ruimte langs de kades voor wandelaars en fietsers en waar ook nog op een

aantrekkelijke manier kan worden gewoond en gewerkt. De Vrienden steunen het plan om de grachten weer open te graven dan ook van harte.

Peter Drijver
 Werkgroep Levende Historie

Artist impression van een heropende gracht (beeld MVRDV)